

6.12.40
7/10078

T.C.
ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : B.15.0.SGB.02.610 - 1690

15 ARALIK 2009

Konu :Yazılı Soru Önergesi

15534

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : TBMM Başkanlığının, 04.11.2009 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-16288 sayılı yazısı.

Antalya Milletvekili Sayın Hüsnü ÇÖLLÜ'nün, tarafıma tevcih ettiği 7/10078 esas nolu yazılı soru önergesi, T.B.M.M. İç Tüzüğü'nün 99 uncu maddesi gereği, BOTAŞ Genel Müdürlüğünden alınan yazılı bilgiler doğrultusunda aşağıda cevaplandırılmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Taner YILDIZ
Bakan

EKLER :

EK-1 Önerge Cevabı (2 Sayfa)

DAĞITIM :

Gereği :	Bilgi :
TBMM Bşk.	Başbakanlık

**ANTALYA MİLLETVEKİLİ SAYIN HÜSNÜ ÇÖLLÜ'NÜN
YAZILI SORU ÖNERGESİ VE CEVAPLARI
(7/10078)**

Sorular 1, 2, 3, 4:

Rusya ve İran ile yapılan doğalgaz alım anlaşmaları kapsamında, "al ya da öde" uygulaması nedeniyle oluşan borçların ötelenmesi için girişimde bulunacağımıza ilişkin açıklamalarınız kamuoyuna yansımıştır. Bu kapsamda;

- 2003-2008 döneminde ve yıllara göre, Türkiye, Rusya ve İran'dan ne kadar doğalgaz alacağını bildirmiş, ne kadar doğalgaz alımı yapmıştır? Bu alımlar için ne kadar ödeme yapılmıştır?
- Türkiye, bu dönemde al ya da öde uygulaması kapsamında almadığı doğalgaz için yıllara göre ne kadar ödeme yapmıştır?
- Türkiye'nin 2009 yılı için toplam ne kadar doğalgaz alması öngörülmüştür? Bugün itibariyle alınan doğalgazın miktarı ne kadardır? 2009 yılı sonu itibariyle "al ya da öde" uygulaması kapsamında, Türkiye almadığı doğalgaz için ne kadar ödeme yapacaktır?
- Doğalgaz alımlarında, yıllık talep miktarı ilgili ülkelere hangi tarihlerde iletilmektedir? Türkiye, 2009 yılında alabileceği gaz miktarında değişiklik talebini ilgili ülkelere iletmış midir? İletilmemiş ise gerekçesi nedir? Ekonomik krizin etkisiyle talebin düşeceği hesaplanamamış mıdır?

Cevaplar 1, 2, 3, 4:

2003-2008 yılları arasında Rusya ve İran arz kaynaklarından toplam 108 milyar m³ doğalgaz alımı yapılarak karşılığı olan tutar ödenmiştir.

Doğal Gaz Alım Satım Anlaşmaları 20-25 yıllık uzun dönemli, uluslararası ilişkiler açısından ekonomik ve siyasi etkileri olan ticari akitlerdir. Bu anlaşmaların hükümleri ticari gizlilik içermekte ve içeriğinin açıklanması da sözleşmeye aykırılık teşkil etmektedir. Bu durum gerektiğinde sözleşmenin feshi veya bu nedenle doğan zararın giderimi gibi yaptırımlara yol açabilecektir.

Diğer taraftan, Sözleşmelerdeki gizlilik maddesine aykırı durumların alıcının veya satıcının üçüncü şahıslarla taraf olduğu diğer anlaşmalar açısından da ticari sıkıntılar yaratması söz konusudur. Ayrıca, 4646 sayılı Doğal Gaz Piyasası Kanununun 4 üncü Maddesinde, ticari gizliliği olan bilgiler Kurum hariç üçüncü taraflara açıklanamaz ve 7 nci maddesinde de, doğalgaz piyasasında faaliyet gösteren taraflar ticari yönden hassas bilgi ve belgeleri gizli tutmakla yükümlüdür, hükümleri yer almaktadır.

Uluslararası doğalgaz alım satım anlaşmalarının tamamında yer alan "al ya da öde" maddesi mevcut doğalgaz alım anlaşmalarımızda da bulunmaktadır. Yıl içinde teslim alınamayan doğalgaz miktarının karşılığı olan tutar, sözleşmede yer alan belirli bir yüzde üzerinden ödenmekte ve bu miktarlar doğalgazın ileriki dönemlerde teslim alınması suretiyle telafi edilmektedir. Kısaca, doğalgaz sözleşmelerine göre, yapılan ödemeler "alınan gazın parasının ödenmesi" şeklinde iken al ya da öde durumuyla karşılaşıldığında, "alınacak gazın parasının önceden ödenmesi" şeklinde karşımıza çıkmaktadır.

Soru 5:

Türkiye, kış aylarında yapılan kesintiler nedeniyle yaşadığı sıkıntılar konusunda ilgili ülkelere bir yaptırım uygulamış mıdır? Bugüne kadar nasıl bir yaptırım uygulanmıştır?

Cevap 5:

Kış aylarında herhangi bir arz kaynağında meydana gelen kesintilere dair miktarlar, söz konusu arz kaynağı ile mevcut anlaşmadaki hükümler çerçevesinde indirim olarak faturalara yansıtılmaktadır.

Soru 6:

Türkiye'nin doğal krizlerinin olumsuz etkilerini azaltmak için ihtiyaç duyduğu depolama tesisleri ile ilgili 7 yıllık iktidarınız döneminde ne çalışma yapılmıştır? Bugüne kadar bir sonuç alınmamış olmasını nasıl açıklıyorsunuz? Tuz Gölü'nde yapılması planlanan depolama tesisinin maliyeti ne kadardır? Al ya da öde uygulaması nedeniyle alınmayan doğalgaz için ödenen miktarın, depolama tesisi yatırımı için gerekli olan kaynak miktarının 2-3 katı olduğu doğru mudur?

Cevap 6:

Ülkemizin toplam 1,6 milyar Sm³ kapasiteli ilk doğalgaz yeraltı depolama projesi olan Silivri Doğal Gaz Depolama Tesisi devreye alınmıştır. BOTAŞ ile TPAO arasında imzalanan bir protokol ile yer altı doğalgaz deposuna ilişkin yıllık anlaşma miktarı 2,1 Milyar Sm³'e çıkarılmıştır. Bunun yanında, doğalgaz depolama kapasitesini arttırmak amacı ile Tuz Gölü havzasında yaklaşık 1 milyar m³ çalışma gazı kapasiteli "Tuz Gölü Doğal Gaz Yeraltı Depolama Projesi" çalışmaları devam etmektedir. Proje kapsamında, temel mühendislik çalışmaları ve harita, etüt ve kamulaştırma çalışmaları gerçekleştirilmiş olup Proje Yönetimi ve Uygulama Desteği Danışmanlık Hizmetleri ile Çevresel İzleme Danışmanlık Hizmetleri sözleşmeleri imzalanmıştır.

Tuz Gölü Doğalgaz Yer altı Depolama Projesinin dökümanları 08.05.2009 tarihinde Dünya Bankasına gönderilmiş Dünya Bankasının görüşünün alınmasını müteakip yapım ihalesine çıkılacaktır.